

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 712/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság a H. J. (a továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott kifogás tárgyában – 18 igen és 0 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a Facebook közösségi oldalon közzétett „Együtt le tudjuk a sötét erőt győzni” elnevezésű videó-összeállítás ellen benyújtott kifogást elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 13-án 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[A kifogás tartalma]

[1]Beadványozó 2018. április 7-én 15 óra 56 perckor elektronikus úton kifogást nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdésének a), c) és e) pontjaiban foglalt jogszabálysértésre hivatkozással.

[2]Kifogásában előadta, hogy 2018. április 6-án észlelte a Facebook közösségi portálon a sérelmezett videót, amely a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt jelöltjeivel, illetve elsődlegesen a Fidesz és a KDNP közös országos listájának első helyén szereplő Orbán Viktorral szemben fejt ki

kampánytevékenységet. A videó álláspontja szerint a Ve. 140. és 141. §-ának megfelelő olyan kampányeszköz, amelynek tartalmára a Ve. alapelveinek vonatkoznia kell. (<https://www.facebook.com/avaaz/videos/10160218106480313>)

[3]A 45 másodperc hosszú videóból Beadványozó szerint nem derül ki a megrendelő személye, nem állapítható meg kétség kívül, hogy az kinek a támogatására ösztönöz, mely irányba kívánja befolyásolni a választókat. Álláspontját választási plakátokra és politikai hirdetésekre vonatkozó kúriai döntésekkel próbálja alátámasztani.

[4]Beadványozó azt is előadja, hogy a videó lejátszása során megjelenő „további információ” gombra, illetve a videó alatt elhelyezett linkre kattintva az orbannakmenniekell.hu oldal nyílik meg. (A weboldal már nem elérhető). A kifogásban foglaltak alapján az oldalon található bemutatkozásból kitűnik, hogy az egy magánszemélyhez, I. K-hoz kötődik, ahogyan az is, hogy I. K. hirdetéseket tesz közzé annak érdekében, hogy a Fidesz-KDNP – pontosabban meg nem nevezett – jelöltjeivel szemben más jelöltekre szavazzanak a választópolgárok, melyhez a megjelölt bankszámla számára fogad átutalásokat.

[5]Mindezek mellett Beadványozó előadása szerint a videó az „Avaaz” elnevezésű, az Amerikai Egyesült Államokban bejegyzett jogi személy Facebook-oldalán került közzétételre. Az „Avaaz” szervezetről előadta, hogy az saját feladatául kampányok szervezését és közvetítését tűzte ki, ehhez magánszemélyeket toboroz, akik számára felhívásokat tesz közzé és e magánszemélyek segítségével különböző kampányokat, megmozdulásokat szervez. Kifogásához csatolt egy, az „Avaaz” hálózatához csatlakozó magánszemélyek számára küldött e-mailt, amely felhívja a figyelmet I. K. fentiekben vázolt tevékenységére. A bizonyítékként becsatolt e-mailből Beadványozó szerint kitűnik, hogy úgy lett megszövegezve, hogy az „Avaaz” szervezet „a látszat érdekében elzárkózik attól, hogy a kampányt finanszírozná, vagy szervezné”. Mindemellett Beadványozó ellentmondásosnak találja, hogy az „Avaaz” az e-mailben I. K. támogatására hív fel, illetve a szervezet honlapjáról is mutat link I. K. privát oldalára (amely oldal már szintén nem érhető el).

[6]Beadványozó rámutat arra, hogy a videóban röviden feltűnnek a Momentum Mozgalom Párthoz köthető személyek (Fekete-Győr András, a jelölő szervezet elnöke és Orosz Anna, a szervezet ismert politikusa). Beadványozó álláspontja szerint, mivel a Momentum Mozgalom Párt tevékenységét a közvélemény az említett személyekhez köti, okkal feltételezhető, hogy a videó valójában a jelölő szervezetük kampányeszköze. Fentiekre tekintettel Beadványozó megítélése szerint a videó megtévesztő a választópolgárok számára.

[7]Beadványozó felveti annak a lehetőségét, amennyiben a külföldi jogi személy által működtetett oldalon közzétett, kifogásolt videó a Momentum Mozgalom Párt támogatására ösztönöz, az kimerítheti a tiltott párttámogatás fogalmát, megvalósulhat a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXII.

törvény 4. § (2) és (3) bekezdésének sérelme, tekintettel arra, hogy külföldi szervezettől tiltott vagyoni hozzájárulást elfogadni.

[8]Mindezekre tekintettel kérte, hogy a Nemzeti Választási Bizottság állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, valamint tiltsa el a jogsértőt a további jogszabálysértéstől.

II.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[9]A kifogás nem megalapozott.

[10]A Ve. 141. §-a szerint a kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

[11] A Ve. 142. §-a szerint nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok – mint magánszemélyek – közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától.

[12] A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 43. § (1)-(2) bekezdései alapján a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. Eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, a tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték.

[13]A Bizottság a jelen eljárásban tárgyalt kifogás tárgyává tett videó kapcsán, a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján az alábbi megállapításokat teszi. A kifogással érintett, a Facebook közösségi portálon közzétett videó nem vitásan olyan tartalom, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására, illetve annak megkísérlésére. A képi megjelenítés, a dinamikus zene és a videó üzenete – Orbán Viktor, a Fidesz-KDNP közös országos listájának vezető politikusa elleni összefogásra buzdítás, mint „negatív kampány” – olyan megnyilvánulások, melyekből egyértelműen kiolvasható a választópolgárok megszólítására, és szavazásban megnyilvánuló választói akaratuk befolyásolására törekvő szándéka.

[14] A Bizottságnak a kifogás kapcsán, tekintettel arra a közegre, amelyben a kifogásolt bejegyzés közzétételre került, abban is állást kellett foglalnia, hogy a közlés értékelhető-e a Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenységként, vagy arra a 142. § az irányadó, mely fennállása esetén függetlenül a kommunikáció tartalmától, nem minősül kampánytevékenységnek, így az a választási szervek által nem vizsgálható.

[15]A hivatkozott közösségi oldal, az „Avaaz” szervezet profilja nem zárt oldal, az bármely Facebook-tag által elérhető, angol nyelvű (nemzetközi) oldal. A közzétett bejegyzések nem személyes, vagy konkrét személyhez fűződő, pl. magánélettel

kapcsolatos tartalmak, hanem közéleti, világpolitikai témájúak. Az oldalhoz, illetve a közzétett tartalmakhoz bárki korlátozás nélkül intézhet hozzászólást.

[16] A Bizottság figyelemmel az oldal nemzetközi, nyitott jellegére, továbbá arra, hogy az nem egy magánszemély személyes, privát oldala, valamint figyelemmel arra is, hogy az oldalon közzétett, közéleti, politikai témájú bejegyzések bárki által megismerhetők és azokhoz korlátozás nélkül megjegyzést lehet fűzni, azt támasztják alá, hogy az oldalon folytatott kommunikáció nem tekinthető a Ve. 142. §-a szerinti, magánszemélyek közötti kommunikációnak. Mindezek alapján a kifogás a Ve. 209. §-ában és a 212. §-ában foglalt követelményeknek megfelel, érdemben vizsgálható.

[17] A Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, hogy Beadványozó a Facebook közösségi oldalon közzétett videó-összeállítást a választási kampányban szereplő kampányeszköz jellegével összefüggésben támadta. A Bizottság a kifogásolt videó kampányeszköz jellegével kapcsolatban az alábbi megállapításokat teszi.

[18] A Ve. 140. §-a a kampányeszközök felsorolását tartalmazza, a c) pont a politikai reklámot és a politikai hirdetést rögzíti. E két kampányeszköz fogalmát a Ve. 146. § a) és b) pontja határozza meg. Figyelemmel a Ve. és az Mttv. által meghatározott definíciókra, a Bizottság megállapítja, hogy a kifogással érintett bejegyzés nem minősül sem politikai reklámnak, sem politikai hirdetésnek, mindkettő vonatkozásában az intézmények olyan alapvető ismérvei hiányoznak, amely kizárja a bejegyzés bármelyikkel történő azonosításának lehetőségét. Erre tekintettel a kifogásolt videóra sem a politikai hirdetésre, sem ma politikai reklámra vonatkozó előírások nem vonatkoznak, arra a Ve. kampányeszközökről szóló általános szabályait kell alkalmazni.

[19] A közlés körülményeire, céljára, tárgyára figyelemmel a Bizottság rögzíti, hogy a kifogásolt bejegyzés közzétételére az országgyűlési képviselők választási kampányában került sor, abban a közzétevő a jelenleg zajló választási eljárás kiemelt szereplői, a pártlistát állító pártokkal összefüggésben fogalmazza meg álláspontját, így az a közügyekre vonatkozó véleménynek tekintendő.

[20] Az Alaptörvény IX. cikke a véleménynyilvánítás szabadságának kiemelt védelmet biztosít. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában, melyet a Kúria és a választási szervek is irányadónak tekintenek és követnek, fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot. A véleménynyilvánítás szabadsága csak az öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső megnyilvánulásokkal szemben nem nyújt védelmet.

[21] A Nemzeti Választási Bizottság rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság és a Kúria állandó és következetes gyakorlatának megfelelően a választási kampányban a véleményszabadság határai tágak. Az 5/2015. (II. 25.) AB határozatban, illetve a 9/2015. (IV. 23.) AB határozatban kifejtettek szerint a választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása és a

közügyek szabad megvitatásához fontos társadalmi érdek fűződik. Választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. Társadalmi érdek, hogy a kampányban nemcsak a közügyeket, hanem az egyes jelöltek, jelölő szervezetek alkalmasságát és a jelölő vagy támogató szervezet programját is vita tárgyává tegyék.

[22] Hivatkozva a Kúria Kvk.VI.37.327/2018/2. számú határozatára, a Bizottság hangsúlyozza, hogy hasonló ügyben, negatív – azaz politikai ellenfél ellen buzdító – kampányeszköz megítélése körében a legfőbb bírói fórum sem tartja kívánalomnak annak megjelölését, hogy kinek az érdekében kerül sor a kampányeszköz alkalmazására.

[23] A Nemzeti Választási Bizottság a fentiek alapján megállapítja, hogy a kifogásolt bejegyzés a közügyekben, nevezetesen a 2018. évi országgyűlési képviselők általános választásával összefüggő megnyilvánulás, ezáltal a közügyek szabad vitatásával áll összefüggésben. Ebből kifolyólag a közlés a véleménynyilvánítás szabadsága nyújtotta, alkotmánybírói és kúriai döntésekben részletezett, magasabb szintű védelmet élvez.

[24] A Nemzeti Választási Bizottság rámutat arra, hogy a kifogásolt videóban bár igen rövid időre feltűnik Fekete-Győr András és Orosz Anna, a Momentum Mozgalom Párt két politikusának képe, a videó képkockáin megjelenő emberek, a választási gyűlés képei, a néhány tizedmásodpercre felbukkanó zászlók – melyeket a képkockák kimerevítésével sem lehet részletekbe menően megfigyelni – nem alkalmasak arra, hogy azokat meghatározott párthoz lehessen kötni.

[25] A kifogásban támadott videó-összeállítással kapcsolatban a Nemzeti Választási Bizottság megállapítja – Beadványozó érvelésével megegyezően –, hogy tárgyi ügyben nem állapítható meg, ki volt az összeállítás megrendelőjének személye, valamint az sem, hogy az mely jelölő szervezet támogatására ösztönöz. Figyelemmel a csatolt bizonyítékokra, a videó tartalma alapján, illetve a videó internetes jelenléte mögött a kifogásban bemutatott I. K. magánszemély támogatás-gyűjtő tevékenysége a Bizottság megítélése szerint nem köthető közvetlenül az „Avaaz” Facebook-profilhoz.

[26] A Nemzeti Választási Bizottság a fentiek alapján úgy foglal állást, hogy tárgyi ügyben nem állapítható meg jogsértés, így Ve. alapelvek sérelme sem.

[27] A Nemzeti Választási Bizottság tekintettel a Ve. 220. §-ára a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[28] A határozat a Ve. 43. § (1) és (2) bekezdésén, 140. § c) pontján, a 141. § és 142. §-án, 146. § a) és b) pontján, 209. §, 212. § és 220. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1), (2) és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 10.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke